

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Augustanae Confessionis Historiam, Rectore
Magnificentissimo, Serenissimo ... Friderico Augusto,
Principe Regio ... A Recentiorum Quorundam Corruptelis
Breviter Vindicatam Dabunt**

**Wernsdorf, Gottlieb
Seeger, Johann Friedrich**

Vitembergae, 1705

§VIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-67830](#)

*non habuisse : Er habe niemand gehabt / mit dem er hätte
recht conferiren können / Heresiol. T. II. L. XVI. c. XIII. n. 12.
f. 21. de singulis enim consultum fuisse Lutherum, & præ-
terea Theologos affuisse, doctrina, meritisque graves,
& usu experientiaque probatos supra ostendimus.*

§. VIII. Magno in metu & trepidatione scripsisse Confessionem Philippum, quod denuo Arnoldus minuendæ illius auctoritatis cupidus c. l. memorat, longe falsissimum est. Scripta enim, & præfatione ornata, quin & ad Lutherum missa est totum ante mensem, quam urbem ingredetur Cæsar, *Chytrae teste l. c. p. 57.* Et quanquam Philippum, ut natura meticulosior erat, ipsis in Comitiis trepidasse nulli diffiteamur, non tamen trepidavit ante comitia, quo tempore Confessionem digesfit, & in eam, qua nunc apparet, formam redegit. Tunc enim clementiam Cæsaris, & Mercurini Cattinarii prudentiam intuens, bene speravit, quod ex illius ad Lutherum literis patet apud *Chytraeum in Hist. p. 61.* Sed & sub ipsa Comitiorum initia non fuit, cur Nostri sibi, suisque rebus metuerent, cum quidem Cæsar ingens sanctimoniae, & compонendi de religione certaminis studium præ se ferret, nec ipse tantum quotidie privatim fundendis ad Deum precibus integrum horam tribueret, sed & Canoniconrum, quos vocant, Collegio nuntiari per Hildesensem juberet, orarent Deum pro se, misero peccatore, ut spiritum sibi sanctum impertiat, qui doceat se ac instituat, quo tanti momenti negotium pulcre ordinet, nec quicquam, quo Deus offendit possit, committat, ut *Coelestinus* f. 93. & 101. *Chytraeus* item, aliique commemorant. Sed cum mortuo Mercurino, cuius eo usque consiliis fuerat emollitus, nemo esset in aula, qui auctoritate valeret, & pacis auctor esse vellet, & Cæsar indies a suis stimularetur in Nostros, multi

etiam antiquæ superstitionis tenaces, Pontificique obnoxii, atroces saepe fententias dicerent in Senatu, & sigillatim Salzburgicus pene excruciatum Philippum longa commemoratione omnium incommodorum, adderetque Epilogum simpliciter sanguine scriptum, ut queritur in suis ad Lutherum literis Melanchthon, tum vero cœpit animo perturbari, curisque ac sollicitudine frangi, quod ex Coelest. f. 136. 138. & Chytr. eo 318. seq. liquet, ita ut lacrymis prope difflueret, & Campegio Aulæ Rom. Purpurato conditionis ineundæ pacis offerret, Norimbergicis autem hoc nomine, suspicionem metumque injiceret, quod ex Ebneri, Pirckheimeri, Lincii & ipsis Joach. Camerarii ad Agricolam literis docet Selneccerus in der Gegen-Antwort c. Pezelium p. 31. Trepidavit ergo non ante scriptam, sed post recitatum jam, exhibitamque Confessionem Philippus. Imo si vel maxime demus, a meticuloiore adornatam fuisse; cum nec mater timidi flere, nec calamus timidi errare, aut præceps ruere soleat, sequetur, magna eam sollicitudine & prudentia scriptam, non erroribus, aut opinionum præcipitiis contaminatam fuisse.

§. IX. Id vero quod ab Arnoldo additur: Philippum Confessionem in multis Pontificiorum gustui attemperasse: Er habe sich NB. in vielen nach den Papisten bequemet l.c. manifesta calumnia est, in homine coacervandis fabulis mendaciisque asveto tanto patientius ferenda, quanto fortius oculis ipsis, sensibusque retunditur. Qua de re Hunnius Sen. ita scribit: Dass die zu Augspurg überantwortete Confession dem Pabsthum zu nahe soll getreten seyn / solches ist nichts anders denn des Teufels / und seines Apostels des Pezhels (addo M. Arnolds) famos- Gedicht. in L.c. Embdenses p. 325. Quo ipso & primum commenti hujus auctorem, & suum de re tota iudicium aperit. Quænam